

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

IV.7024.26.2014.MK

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Rzecznik Praw Obywatelskich monitoruje sytuację osób z niepełnosprawnościami i podejmuje wiele działań zmierzających do zapewnienia im większej autonomii osobistej oraz bezpieczeństwa prawnego. Od wielu lat Rzecznik postuluje także zniesienie instytucji ubezwłasnowolnienia i zastąpienia jej modelem wspierania decyzji na wzór wielu państw europejskich. Wprowadzenie systemu zindywidualizowanego wspieranego podejmowania decyzji mogłoby pomóc osobom, które obecnie są ubezwłasnowolniane, zachować podmiotowość i zdolność do czynności prawnych, jednocześnie chroniąc je przed konsekwencjami chybionych decyzji i zapewniając bezpieczeństwo obrotu prawnego.

W kwietniu 2018 r. zwracałem się do Pana Ministra w sprawie zniesienia instytucji ubezwłasnowolnienia i zastąpienia jej systemem wspierania decyzji, nieprowadzącego jednak do pozbawiania osoby zdolności do czynności prawnych. Zwracałem również uwagę na szereg przeszkód, z którymi muszą się na co dzień zmagać osoby z niepełnosprawnościami. Pismem z 7 lutego 2018 r. (sygn. DL-I-053-1/18) uzyskałem odpowiedź, że rzeczywiście zmiany w instytucji ubezwłasnowolnienia są konieczne, jednak obecnie nie toczą się żadne prace legislacyjne w tej sprawie ze względu na inne priorytetowe projekty realizowane w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Podczas spotkania w Komitecie ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami 4-5 września 2018 r. w Genewie, związanego z badaniem przez Komitet sprawozdania polskiego rządu z wykonywania Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości poinformował jednak, iż w Ministerstwie Sprawiedliwości podjęto prace nad zmianą prawa dotyczącego ubezwłasnowolnienia. Prace miały mieć charakter koncepcyjny, lecz ich następstwem miało być podjęcie kroków legislacyjnych.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t. j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2179), uprzejmie proszę Pana Ministra o poinformowanie o postępach tych prac, wypracowanych i rozważanych rozwiązaniach, jeśli zaś doszło już do sporządzenia projektu zmian prawnych, będę wdzięczny za przekazanie kopii projektu. Będę również zobowiązany za poinformowanie, z jakimi osobami bądź organizacjami, zajmującymi się prawami osób z niepełnosprawnościami, współpracuje Ministerstwo przy przedmiotowych pracach.